

tivnih momentov ne bodo v celoti porabljena in se bodo zato prenesla v naslednje plansko obdobje. V kolikor se bodo spremembe namembnosti kmetijskih in gozdnih zemljišč vršile še naprej v takem obsegu kot v letu 1979, bo znašala odškodnina zaradi spremembe namembnosti kmetijskih in gozdnih zemljišč in s tem prihodek Kmetijske zemljiške skupnosti letno okrog

9,000.000 din. S temi finančnimi sredstvi bo Kmetijska zemljiška skupnost uresničevala naloge, opredeljene z zakonom, predvsem odkupovala kmetijska zemljišča tistih kmetov, ki bodo želeli uveljaviti preživnino po zakonu o preživninskem varstvu, odkupovala kmetijska zemljišča, ki bodo trajno namenjena kmetijstvu, sodelovala pri agrarnih operacijah.

II. Program naložb po letih

	1981	1982	1983	1984	1985
1. Nakup kmetijske zemlje	1,400.000	2,300.000	3,000.000	3,000.000	3,000.000
2. Agrarne operacije (komasacija melioracija, male melioracije)	2,300.000	2,000.000	1,300.000	1,500.000	1,500.000
3. Preživninsko varstvo kmetov	2,000.000	1,200.000	1,200.000	1,000.000	1,000.000
4. Razvoj višinskega območja	800.000	1,000.000	1,000.000	1,000.000	1,000.000
5. Obveznosti po dogovorih	1,700.000	1,700.000	1,700.000	1,700.000	1,700.000
6. Stroški poslovanja	800.000	800.000	800.000	800.000	800.000
Skupaj	9,000.000	9,000.000	9,000.000	9,000.000	9,000.000

III. Izhodišča in predpostavka

KZS je osnovni nosilec družbenega planiranja, ki ima pravico in dolžnost da samostojno sprejema svoj plan in ga kot takšnega tudi uresničuje. Srednjeročni plan bo sprejemala sočasno in v medsebojni odvisnosti s plani organizacij ZD kmetijskih dejavnosti, KS in družbenopolitičnimi skupnostmi. V sistemu družbenega planiranja je odločanje o smernicah samo ena od posameznih form dela in priprav plana. Smernice za plan so torej zasnovane temeljnih ciljev pri usklajevanju in usmerjanju svojih in širših družbenih interesov glede rabe kmetijskih zemljišč in pri določanju drugih nalog kmetijske zemljiške skupnosti, ki naj bi jih uresničili v srednjeročnem obdobju 1981—1985.

IV. Cilji, naloge in elementi

— opredeliti dolgoročno namembnost zemljišča za potrebe kmetijstva in gozdarstva in kmetijska zemljišča razvrstiti po naravnih lastnostih, primernosti za uporabo sodobne tehnologije in možnosti za oblikovanje kompleksov za družbeno organizirano kmetijsko proizvodnjo.

Zaradi izvajanja te naloge se bo povezovala z Republiškimi sekretariatom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano SO Ljubljana-Siška, Komunalno skupnostjo Ljubljana-Siška, KZ Medvode, Skupnostjo za pospeševanje kmetijstva občine Ljubljana-Siška, Inštitutom za lesno in gozdno gospodarstvo Slovenije, Kmetijskim inštitutom Slovenije;

— razmejiti kmetijska zemljišča na zemljišča, ki se bodo zaraščala z gozdnim drevjem in na tista, ki bodo ostala za kmetijsko rabo in v tej zvezi izvajati ukrepe za ohranitev le-teh. Pri tem se bo samoupravno dogovarjala z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi o ukrepih za zmanjševanje zaraščanja kmetijskih zemljišč oziroma za uvajanje novih družbeno dogovorjenih funkcij takšnega zemljišča. Pri tem bo pa težila za tem, da se čimbolj ohrani primarna funkcija takšnega zemljišča.

Zaradi izvajanja te naloge se bo povezovala s SIS za gozdarstvo, KZ Medvode, Skupnostjo za pospeševanje kmetijstva občine Ljubljana-Siška, Gozdnim gospodarstvom Ljubljana;

— izdelati agrokarto in program razvojnih usmeritev kmetijstva v občini.

V ta namen se bo povezovala s KZ Medvode, Skupnostjo za pospeševanja kmetijstva, Inštitutom za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije, Kmetijskim inštitutom, Kmetijskim zavodom;

— reaktivirati opuščene kmetijske površine in vključevanje opuščeni zemljišč kmetov v organizirano tržno proizvodnjo. Kmetijska zemljiška skupnost bo dajala pri tem ustrezno pomoč in predlagala ukrepe zato, da bi bila zemlja primerno obdelana.

Pri izvajanju tega se bo povezovala s KZ Medvode, Agroemona, KS, Skupnostjo za pospeševanje kmetijstva občine Ljubljana-Siška in obdelovalci;

— gospodariti s skladom kmetijskih zemljišč tako, da bo kmetijska zemljišča prenašala na kmetijske organizacije in združene kmete, ki bodo zaradi urbanizacije izgubljali zemljo.

Pri tem se bo povezovala s KZ Medvode in Agroemona, KS, Skupnostjo za pospeševanje kmetijstva občine Ljubljana-Siška in obdelovalci;

— izvajati agrarne operacije, posebno komasacije, združevanje zemljišč, agromelioracij in medsebojno menjavo kmetijskih zemljišč na območju, ki bodo s prostorskim planom predvidena za kmetijstvo. Zaradi urbanizacije in drugih sprememb namembnosti kmetijskih zemljišč bo to v bodoče ena glavnih nalog KZS. Ker pa so agrarne operacije drage, bodo upravičile izvedbo le na območjih, ki bodo dolgoročno namenjena za kmetijstvo. Z združevanjem kmetijskih zemljišč med kmeti in kmetijskimi organizacijami bodo dane možnosti razvoja in prehoda individualnega osebnega dela v združeno delo kmetov na podlagi prostovoljne odločitve ob zakonski zaščiti lastniške pravice.

Pri izvedbi teh nalog se bo povezovala z OVS Ljubljana-Sava, Geodetskim zavodom, KS, KZ Medvode, Skupnostjo za pospeševanje kmetijstva občine Ljubljana-Siška, Biotehniško fakulteto, kmeti in ostalimi obdelovalci;

— sodelovati pri zagotovitvi socialne varnosti kmetov.

Pri tem se bo povezovala s KS, Centrom za socialno delo, KZ Medvode;

— zaradi racionalnejše rabe, pospeševanja kmetijstva, oblikovanja večjih zemljiških kompleksov, spreminjanja družbenoekonomskih odnosov v kmetijstvu, bo odkupovala ali drugače pridobivala kmetijska zemljišča in jih dodeljevala v uporabo kmetijskim organizacijam in združenim kmetom ter drugim obdelovalcem.

Pri izvajanju te naloge se bo povezovala s KZ Medvode, Agroemona, KS;

— ohraniti kmetij kot proizvodnih enot in v ta namen vršila revizijo Odloka o kmetijah, za katere velja posebna ureditev dedovanja.

Pri tem se bo povezovala s KS, KZ Medvode, Skupnostjo za pospeševanje kmetijstva;

— razvoju kmetijstva v hribovitih predelih z odpiranjem prometnic, oblikovanje skupnih pašnikov, z izdatnejšo materialno podporo v cilju povečanja kmetijske proizvodnje, rodovitnosti kmetijskih površin, ki bodo po prostorskem planu namenjene kmetijstvu ter skrbi za poseljenost pokrajine. Posledice deagrarizacije postajajo čedalje bolj občutne in družbeno škodljive. Zato je treba temu področju posvetiti vso skrb, da bi ostal ta kmetijski prostor poseljen in obdelan. V ta namen bo potrebno izkoristiti vse možnosti kmetovanja kot so ljubiteljsko kmetovanje ipd., ta naloga je pomembna tudi iz vidika SLO.

Pri tem se bo povezovala s KS, KZ Medvode, Skupnostjo za pospeševanje kmetijstva občine Ljubljana-Siška, Kmetijskim inštitutom, Kmetijskim zavodom;

— sodelovati v Zvezi KZS Slovenije zaradi uresničevanja kmetijske zemljiške politike, ki se nanaša na rabo, pridobivanje in varovanje kmetijskega prostora, izpolnjevanje razvojnih kmetijskih načrtov, uvajanje sodobnih oblik proizvodnje in njenega podružbljanja na temelju samoupravnega združevanja dela, sredstev in zemlje in nadaljnega razvoja družbenega sektorja v kmetijstvu kot temeljnega nosilca napredka kmetijstva na vasi.

V. Varstvo kmetijskih zemljišč

ZKZ določa oblike varstva kmetijske zemlje in gozdov pred nesmotrnimi posegi ter predpisuje ukrepe za njihovo uveljavitev.

Nekatere oblike varstva kmetijske in gozdne zemlje se zagotavljajo z akti in predpisi občinske skupščine in sicer:

— z občinskim prostorskim planom se namenijo zemljišča za potrebe kmetijstva in gozdarstva, upoštevajoč pri tem družbene plane, naravne razmere in družbene potrebe ter se glede rabe razvrstijo v 2 skupini, tj. za izključno kmetijsko, večji del organizirano proizvodnjo ter za kmetijsko proizvodnjo in povezavi z ostalimi interesi, pri slednji so dopustne spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča ob izpolnitvi določenih pogojev,

— z odloki oziroma upravnimi akti se uvaja in izvaja obveznost plačevanja posebnega nadomestila za zmanjšano možnost pridobivanja, če se kmetu ali kmetijski organizaciji vzame zemljišča in plača zanje odškodnina zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč in gozdov, za izkoriščanje nekaterih rudnin in za onesnaževanje kmetijskih zemljišč,

— z dolgoročnim družbenim planom občine se, upoštevajoč zemljišča, ki so s prostorskim planom namenjena za kmetijstvo, izdela agrokarta, ki obsega razvojne usmeritve kmetijstva v občini in v njej predvidi dolgoročni načrt rabe kmetijskih zemljišč, s čimer bo podana dolgoročna podlaga za kontinuirano planiranje kmetijske proizvodnje.

KZS sama zagotavlja varstvo kmetijskih zemljišč:

— v postopkih za izdajo lokacijskih dovoljenj za gradnjo objektov na kmetijskih zemljiščih, ki so v občinskem prostorskem planu razvrščena v skupino »druga kmetijska zemljišča« ali pa tvorijo posebej opredeljena območja,

— z izvajanjem ukrepov, s katerimi se izpolnjuje obveznost obdelovalcev kmetijskih zemljišč, da le-ta v svojem, skupnem in družbenem interesu obdelujejo kot dober gospodar ter v skladu s predpisi in ukrepi za varstvo človekovega okolja, obdelovalci zemljišč, namenjenih izključno za kmetijsko proizvodnjo, pa tudi v skladu z občinskim družbenim planom.

Za plansko obdobje 1981—1985 za področje varstva kmetijskih zemljišč ob upoštevanju, da bodo vsi predpisi in akti občinske skupščine s področja tega varstva sprejeti pred pričetkom tega planskega obdobja in ob upoštevanju načela kontinuiranega planiranja ugotavljamo za kmetijsko zemljiško skupnost zlasti sledeče naloge:

1. Računati je, da bo z razvrstitvijo kmetijskih zemljišč v prostorskem planu glede na njihovo sestavo, primestno lego, v precejšnjem obsegu obremenjenih s še drugimi nekmetijskimi družbeno priznanimi funkcijami ter posebej socialno sestavo zasebnih obdelovalcev, od katerih je precejšnje število nekmetov, sorazmerno veliko zemljišč v kategoriji »druga kmetijska zemljišča«. Zaradi tega bodo stalno in močno izpostavljena raznim pritiskom za nekmetijsko oziroma nesmotrno rabo. KZS je pristojna za izdajanje soglasij za vsakršne gradnje na teh zemljiščih. V tekstu srednjeročnega načrta je zato potrebno opredeliti politiko in usmeritve KZS pri izvajanju teh zemljišč ter njeno sodelovanje z drugimi pristojnimi oziroma zainteresiranimi organizacijami in skupnostmi.

2. V zemljiških kompleksih, ki bodo razvrščeni po zakonu v »prvo skupino«, bodo nekmetje lahko obdržali lastnino na kmetijskem zemljišču do 12. 2. 1984. Do takrat lahko to zemljišče prodajo ali pa zamenjajo za drugo zemljišče, razvrščeno v skupino »druga kmetijska zemljišča«, KZS je po zakonu dolžna tem občanom pomagati, predvsem pa zagotoviti možnost, da bo tem občanom na razpolago dovolj zemljišč za zamenjavo. V srednjeročnem načrtu bo torej potrebno podrobneje nakazati način razreševanja problemov, ki bodo iz tega izhajali.

3. Obdelovalci so po zakonu v svojem in družbenem interesu dolžni obdelovati kmetijsko zemljišče kot in v skladu s predpisi zemljišče iz »prve skupine« pa obdelovati v skladu z občinskim družbenim planom. Obdelovalci so dolžni ohraniti trajno rodovitnost kmetijskih zemljišč in določena zemljišča obdelovati po družbenem planu. KZS je poleg inšpekcijskih in upravnih organov pristojna in dolžna izvajati ukrepe, s katerimi se zagotavlja izpolnjevanje te družbene obveze obdelovalcev. Glede na dosedanje izkušnje bi bilo treba v tekstualnem delu načrta oblikovati pristop k izvajanju te naloge, določiti nosilce in povezavo s kmeti v KS. Tudi v naši občini je namreč precej lastnikov, ki zemljišč sami ne obdelujejo, zaradi nelegalnega in kratkoročnega zakupa pa se večji del teh zemljišč slabše obdeluje.

4. Problem kmetijskih zemljišč so tudi razne oblike onesnaževanja predvsem z odmetavanjem raznih odpadnih materialov, ki ovira obdelovalce in kvari okolje. Posamezni obdelovalec je zoper to nadlogo nemočen. Srednjeročni načrt naj bi obsegal ukrepe zoper tako ravnanje.

5. Kmetijska zemljišča, predvsem v hribovitem svetu se zaraščajo z gozdom. Poleg sklenitve sporazuma z območno SIS za gospodarstvo je tudi v tem načrtu nakazati rešitve glede teh zemljišč, tj. ohranitve prvotnih ali pa uvedbo novih dogovorjenih funkcij teh zemljišč ter ukrepe, ki bodo potrebni.

6. V naši občini je precej hribovitega sveta (Polhograjski Dolomiti) za kmetije v hribovitem svetu bo potrebno izdelati in nakazati rešitve o razvoju kmetijstva in gozdarstva.

VI. Kmetijske prostorsko-ureditvene operacije

S kmetijskimi prostorsko-ureditvenimi operacijami (agrarne operacije) obdelovalci kmetijskih zemljišč urejajo kmetijski prostor v lastnem interesu in v interesu socialistične skupnosti. Z njimi se ustvarjajo možnosti za uvajanje sodobne tehnologije, boljša obdelava kmetijskih zemljišč, večanje produktivnosti kmetijske proizvodnje in takšno spremembo zemljiške strukture, ki pomeni trajno izboljšanje rodovitnosti kmetijskih zemljišč. Agrarne operacije so potrebne tudi zaradi smotrnosti naložb družbenih sredstev v razvoj kmetijstva, kakor tudi zaradi izvajanja družbenih planov.

Zakon o kmetijskih zemljiščih določa naslednje vrste operacij: